

§ 126 FN:s konvention mot rasdiskriminering

BERIT BORNECRANTZ DIAS:

Ordförande och ledamöter! Jag känner mig helt förvirrad. Jag vet inte om jag drömmer eller om jag är vaken. Är det sant? Är det möjligt att människor ännu en gång är i fara på grund av etnisk tillhörighet, religion eller sexuella preferenser? Det känns precis som igår när världen vaknade en morgon till nyheten att ett demokratiskt land fick Hitler till ledare. Så skriver en av våra äldsta överlevande från förintelsen, Hédi Fried, i DN den 16 november och varnar för att våra politiska tider påminner om tiden före förintelsen. Vi ska lyssna på våra överlevande, de varnar oss. När mer än 500 nazister för tio dagar sedan marscherade på Stockholms gator är det en varning till oss. Tidningen Expo rapporterade om den nazistiska Nordiska motståndsrörelsen när de tågade igenom Stockholm. Daniel Poohl, chefredaktör på nämnda tidning, sa att Nordiska motståndsrörelsen samlade fler demonstranter än någonsin tidigare, 500 personer. Nordiska motståndsrörelsens ledare Simon Lindberg är optimistisk om att organisationen kommer att fortsätta växa. Han berättar att de lyckats få kommunala mandat, att man kan ansluta sig till organisationen även om man inte vill beskriva sig som nationalsocialist, bara man håller med om att stoppa invandringen. Han gör samtidigt klart att Nordiska motståndsrörelsen inte kommer att undvika att ta upp frågor som judefrågan. Det ingår inte i det nordiska lynnet att dölja sina avsikter, säger han.

Vad betyder det här? Det betyder att vi nästa mandatperiod faktiskt riskerar att tvingas dela bänk med en uttalat nazistisk nomineringsgrupp här i kyrkomötet. Därför är det av högsta vikt att Svenska kyrkan tar sin profetiska kallelse på allvar, nu eller aldrig, och vädjar till vårt lands regering om att lagstifta mot rasistiska gruppers rätt att organisera sig, eftersom regeringen redan förbundit sig att lagstifta mot organiseringen, just genom att ratificera FN:s konvention om rasism. Av någon underlig anledning har olika regeringar sedan 1970-talet inte tagit nazisthotet på allvar och får därför om och om igen kritik från FN:s granskningskommitté på grund av sitt inkonsekventa hållningssätt.

Jag vill vara lite pedagogisk och, för er som inte har hunnit läsa motionen, läsa vad utskottet tar upp i betänkandet. Jag måste tacka så mycket för bakgrunden som utskottet har hjälpt till med. FN:s granskningskommitté ser en fara med den restriktiva tolkningen av hets mot folkgrupp som tillämpas i Sverige. Granskningskommittén menar att det inte finns några uttryckliga rättsregler som olagligförklarar och förbjuder organisationer som främjar och uppmanar till rashat. Därför upprepar den sin tidigare rekommendation att Sverige ska ändra sin lagstiftning, så att organisationer som främjar och uppmanar till rashat olagligförklaras och förbjuds i linje med artikel 4 b i konventionen.

Bifall till motion 2016:89.

TORBJÖRN ARVIDSSON:

Ordförande! I ganska många frågor har vi samma långsiktiga mål, ibland lite olika tankar om vilka vägar som bäst leder fram till målet. Kyrkolivsutskottet står självklart bakom ambitionen att arbeta mot rasdiskriminering och vi ser också att Svenska kyrkan utifrån vår gemensamma tro försöker göra det på alla nivåer. Lokalt i församlingarna finns det många goda exempel och de senaste åren har det blivit ännu fler med anledning av den stora mängden nya asylsökande som har kommit till Sverige. Jag ska inte ta tid här och räkna upp en mängd lokala exempel. Vi har nog alla i våra egna församlingar bra exempel. Samma gäller arbetet i stiftet.

I Kyrkolivets betänkande 2016:10 tar vi ett exempel, vi nämner Stockholms stift, som hade kampanjen *Gör inte skillnad på människor*, som lyfte fram både kyrkans värdegrund och vårt engagemang för människors lika värde. I betänkandet ger vi också några exempel på vad som har gjorts på nationell nivå genom material, deltagande i olika projekt och kampanjer. Den nationella nivån har även agerat gentemot staten i sitt påverkansarbete, eftersom motionen handlar om det, genom att kyrkostyrelsen lämnade 2013 ett yttrande på en statlig utredning om främlingsfientlighet. Där lyfte kyrkostyrelsen bl.a. fram att rasism mot samer och romer gavs för liten plats i betänkandet. Att vädja till regeringen om att bättre uppfylla FN-konventionen mot rasdiskriminering kan vara en väg att gå. I utskottet tror vi dels att regeringen känner väl till både kritiken från FN:s granskningskommitté och hur hela den här frågan hänger ihop med svenska grundlagar, bl.a. yttrandefrihetsgrundlagen som är väldigt vid i Sverige, dels tror vi att vad vi själva gör som kyrka, församlingar och enskilda kristna för att motverka rasdiskriminering är mera betydelsefullt och mera verkningsfullt.

Bifall till Kyrkolivsutskottets förslag.

BERIT BORNECRANTZ DIAS (REPLIK):

Det enda motiv till avslag är ju egentligen att det inte är lämpligt att vädja i tid och otid, men det tycker jag är väldigt märkligt och det kan man ju tycka. I tid och otid ska man inte göra det, men just därför när det är så pass allvarligt så finns det anledning.

TORBJÖRN ARVIDSSON (REPLIK):

Vi har ingen prestige i Kyrkolivsutskottet. Tror man att det är en bra väg att göra en vädjan till regeringen då röstar man ja till motion 2016:89. Tror man att det inte är så verkningsfullt då röstar man för utskottets förslag. Kyrkolivsutskottet har verkligen ingen prestige i det här.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 169.